

МІНІСТЕРСТВО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І ПРОДОВОЛЬСТВА
І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 5 від 15.03.94
м.Київ

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
31 березня 1994 р.
за № 56/265

vd940315 vn5

ЗАТВЕРДЖЕНО
Головним управлінням ветеринарної
медицини з Держветінспекцією
Мінсільгосппроду України, наказ
від 15 березня 1994 р. № 5
(з0053-94)

Про заходи профілактики та ліквідації
класичної чуми свиней

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Класична чума свиней - надзвичайно контагіозна вірусна хвороба, яка характеризується геморагічним діатезом, некротичними змінами харчотравного тракту з надгострим, гострим, підгострим або хронічним перебігом і великим падежем тварин.

Хворіють домашні і дикі свині незалежно від віку і породи.

Перехворілі тварини залишаються вірусоносіями.

Збудник класичної чуми свиней стійкий до низької температури, висушування та ряду інших фізико-хімічних факторів.

Джерелом збудника інфекції є хворі, перехворілі чумою свині, продукти їх забою і трупи.

Шляхами передачі є предмети навколишнього середовища, на які потрапив збудник чуми.

1.2. Діагноз на чуму свиней встановлюється на підставі комплексу епізоотологічних, клінічних, гематологічних, патологоанатомічних даних з вірусологічним підтвердженням в Інституті ветеринарної медицини Української академії аграрних наук або Центральній державній лабораторії ветеринарної медицини. При необхідності з дозволу Головного управління ветеринарної медицини для підтвердження діагнозу в умовах інституту ставиться біологічна проба.

До одержання лабораторного підтвердження в господарстві проводяться заходи по ліквідації захворювання.

1.3. Для дослідження направляють проби патматеріалу: селезінки, лімфатичних вузлів, крові, кісткового мозку і грудної кістки, відібраних в перші дві години після загибелі або забою хворих тварин. Патологічний матеріал в термосі з льодом та супровідні документи направляються з фахівцем ветеринарної медицини в інститут ветеринарної медицини Української академії аграрних наук або в Центральну державну лабораторію ветеринарної медицини.

2. ЗАХОДИ ПО ПРОФІЛАКТИЦІ КЛАСИЧНОЇ ЧУМИ СВИНЕЙ

2.1. Комплектування свиноферм проводиться здоровими тваринами із благополучних щодо класичної чуми свиней господарств. З колишніх неблагополучних господарств - не раніше, як через рік після їх оздоровлення від цього захворювання шляхом повної заміни свиней та проведення комплексу заключних ветеринарно-санітарних заходів. Тварини, що надходять в господарства, утримуються в карантині 30 днів і допускаються в основне стадо тільки з дозволу спеціаліста ветеринарної медицини.

2.2. Постійно здійснювати епізоотологічний нагляд за популяцією диких кабанів з своєчасним виявленням трупів, патологоанатомічним розтином та обов'язковим вірусологічним дослідженням.

2.3. Проводити облік, реєстрацію і картографію вогнищ класичної чуми свиней серед диких кабанів.

2.4. Диких кабанів, відловлених для зоопарків та інших

підприємств, піддають обов'язковому серологічному дослідженню на наявність антитіл вірусу чуми.

2.5. Вакцинопрофілактика здійснюється в усіх господарствах незалежно від форм власності відповідно до плану протиепізоотичних заходів.

2.6. Забороняється:

- завозити свиней, продукти їх забою, корми, обладнання, інвентар, підстилку тощо із неблагополучних пунктів і загрозливих по класичній чумі свиней територій;
- комплектувати свиноферми поголів'ям із господарств, які використовують для годівлі тварин харчові та боєнські відходи;
- використовувати для годівлі свиней незнезаражені хірчові та боєнські відходи;
- відвідування свиноферм сторонніми особами, а також в'їзд всіх видів транспорту, не пов'язаних з їх обслуговуванням.

3. ЗАХОДИ ПРИ ПІДОЗРІННІ ЗАХВОРЮВАННЯ СВИНЕЙ НА КЛАСИЧНУ ЧУМУ

3.1. При підозрінні захворювання свиней на класичну чуму керівники господарств, власники тварин, спеціалісти ветеринарної медицини, які обслуговують господарства чи населені пункти, зобов'язані:

- негайно повідомити головного лікаря ветеринарної медицини району, міста, району у місті;
- закріпити персонал по догляду за тваринами безпосередньо за кожним приміщенням;
- припинити вивіз свиней та продуктів їх забою, кормів, обладнання, інвентаря, гною та підстилки за межі ферми, а також переміщення свинопоголів'я в межах господарства та приміщень;
- заборонити щеплення будь-яких вакцин свиням в приміщенні, на фермі, де виникла підозра захворювання на класичну чуму та забій тварин до встановлення діагнозу;
- не допускати виїзд всіх видів транспорту без дезобробки за межі свиноферми.

3.2. Головний лікар ветеринарної медицини району, міста, району у місті при одержанні повідомлення про підозріння захворювання свиней на класичну чуму зобов'язаний:

- негайно прибути на місце, з'ясувати епізоотичний стан, вжити заходів до встановлення діагнозу та попередження поширення захворювання;
- провести клінічний огляд з вибірковою термометрією свинопоголів'я приміщення або форми з урахуванням першочергового обстеження благополучних і в останню чергу неблагополучних свинарників (секторів);
- встановити джерело збудника хвороби та шляхи його занесення;
- пронумерувати 15-20 голів хворих тварин і взяти у них кров для підрахування кількості лейкоцитів безпосередньо із вушних кровоносних судин в капілярну піпетку;
- організувати відбір та направлення патматеріалу для лабораторного дослідження;
- повідомити вищестоящу державну службу ветеринарної медицини.

4. ЗАХОДИ ПО ЛІКВІДАЦІЇ ЗАХВОРЮВАННЯ СВИНЕЙ НА КЛАСИЧНУ ЧУМУ

4.1. При встановленні діагнозу на класичну чуму свиней головний лікар ветеринарної медицини району, міста, району в місті терміново представляє матеріали органам місцевого самоврядування, місцеві органи державної виконавчої влади про визначення господарства чи населеного пункту неблагополучним по класичній чумі свиней та проект рішення щодо введення в ньому карантину та визначення загрозливої території. Одночасно повідомляє про встановлення захворювання державним службам ветеринарної медицини області і сусідніх районів.

4.2. В умовах карантину забороняється:

- ввозити на карантиновану територію та вивозити за її межі свиней (за винятком вивезення тварин на м'ясокомбінат згідно з пунктами 4.6. і 4.7. цієї Інструкції);
- вивезення із неблагополучного пункту сирих продуктів забою свиней, крім тих, що вивозяться на переробку згідно з рішенням надзвичайної протиепізоотичної комісії або головного державного інспектора ветеринарної медицини;
- забій та перегрупування свиней в господарстві без дозволу спеціаліста ветеринарної медицини;
- виїзд всіх видів транспорту із карантинованої території;
- вхід в тваринницькі приміщення особам, які не пов'язані з обслуговуванням тварин;
- вихід обслуговуючого персоналу із карантинованої території в робочому одязі та взутті;
- в межах карантинованої та загрозованої території проведення виставок, ярмарків, екскурсій, а також торгівля свиньми та сирими продуктами їх забою.

4.3. Керівники господарства, ферм, орендарі, власники тварин, фахівці ветеринарної медицини:

- виставляють охоронно-карантинні пости на карантинованій території з шлагбаумами, дезбар'єрами і пароформаліновими камерами, цілодобовим чергуванням, забезпеченням людей спецодягом і спецвзуттям;
- вивішують знаки з написом "Карантин". Вхід і виїзд заборонений", а також знаки, що сповіщають про об'їзні шляхи карантинованих територій;
- обладнують приміщення для працівників охоронно-карантинного посту;
- організовують роботу санітарних пропускників з переодяганням та перевзуванням обслуговуючого персоналу;
- спецодяг та спецвзуття підлягає щоденній обробці в параформаліновій камері;
- при вході в тваринницькі приміщення встановлюють резервуари з дезрозчином.

4.4. Все свинопоголів'я неблагополучних ферм підлягає забою згідно з пунктом 4.7. цієї Інструкції.

В свинокомплексах з промисловою технологією та в господарствах по вирощуванню та відгодівлі свиней при обмеженому обсязі захворювання забивають поголів'я неблагополучних приміщень, а в інших приміщеннях проводять вакцинацію проти класичної чуми свиней незалежно від строків попередньої імунізації згідно з настановою по використанню вірусвакцини. Питання про шляхи оздоровлення таких господарств за поданням головного державного інспектора ветеринарної медицини вирішується надзвичайною протиепізоотичною комісією області.

4.5. Власникам тварин, в дворі яких виникло захворювання свиней на класичну чуму, до ліквідації хвороби та знаття карантину забороняється обслуговування свиней в інших господарствах.

4.6. Транспортування на м'ясокомбінат свиней та продуктів їх забою проводять автомобільним транспортом з кузовами, що не пропускають рідини, по встановленому маршруту в супроводі спеціаліста ветеринарної медицини. Забороняються зупинки в населених пунктах та дорізування свиней в дорозі.

На кожну партію свиней або ж продуктів їх забою, що перевозяться, видається окреме ветеринарне свідоцтво.

Автомобілі при виїзді із господарства, а також з території м'ясокомбінату старанно очищають від гною та забруднення, дезинфікують 2-процентним розчином формальдегіду або 3-процентним розчином їдкового натру. Спецодяг та взуття обслуговуючого при перевезенні персоналу - знезаражують.

4.7. Забій хворих і підозрілих в захворюванні на класичну чуму тварин проводять на санітарних бойнях, забійних цехах м'ясокомбінатів або на спеціально обладнаних забійних пунктах з дотриманням ветеринарно-санітарних вимог, що забезпечують

попередження поширення збудника.

4.8. Санітарну оцінку м'яса та інших продуктів забою від свиней із епізоотичного осередку здійснюють згідно з діючими Правилами ветеринарного огляду забійних тварин і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів, затверджених Головним управлінням ветеринарії Міністерства сільського господарства СРСР від 27 грудня 1983 року.

4.9. Труп свиней в карантинному осередку знищують відповідно до діючих правил або ж піддають технічній утилізації та переробці на м'ясокісткове борошно під контролем спеціалістів ветеринарної медицини.

4.10. Приміщення, в яких знаходились хворі та підозрілі на захворювання тварин, а також цехи м'ясокомбінатів і забійних пунктів піддають механічному очищенню та дезинфікують у відповідності з Інструкцією щодо проведення ветеринарної дезинфекції об'єктів тваринництва, затвердженої Головним управлінням ветеринарії Держагропрому СРСР від 25 серпня 1988 року та Настановою з дезинфекції сировини тваринного походження і підприємств по її заготівлі, зберіганню та переробці затвердженої Головним управлінням ветеринарії Міністерства сільського господарства СРСР від 3 жовтня 1958 року.

5. ЗАХОДИ НА ТЕРИТОРІЇ, ЗАГРОЗЛИВІЙ ПО КЛАСИЧНІЙ ЧУМІ СВИНЕЙ

5.1. На території, загрозливій по класичній чумі свиней, посилюють ветеринарний нагляд за всіма господарствами та дворами, проводять переоблік та клінічний огляд всіх свиней, забороняють їх перегруповання без дозволу спеціалістів ветеринарної медицини.

5.2. Профілактичне щеплення проти класичної чуми свиней у всіх господарствах і населених пунктах проводять з урахуванням строків раніше проведених вакцинацій.

5.3. Карантин з неблагополучного по класичній чумі свиней пункту знімають через 30 днів після останнього випадку захворювання, загибелі чи забою хворих свиней, за умови проведення всіх ветеринарно-санітарних заходів, передбачених цією Інструкцією.

5.4. Розміщення свиней на території колишніх неблагополучних господарств (ферм) проводиться з письмового дозволу головного державного інспектора ветеринарної медицини області.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ КАРАНТИНУ ТВАРИН ТА ІНШИХ ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНИХ ПРАВИЛ

6.1. Працівники господарств, ферм, орендарі, власники тварин, які допустили порушення карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних правил (технологічних вимог щодо розміщення, догляду, годівлі свиней, при їх транспортуванні тощо), визначених в цій Інструкції, несуть відповідальність згідно чинному законодавству.